

DET KONGELIGE FORNYINGS-,
ADMINISTRASJONS- OG KIRKEDEPARTEMENT

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Deres ref.
201200556- HCJ

Vår ref.
12/538- AKH

Dato
08.05.2012

Høring av NOU 2012:1 Til barnas beste – ny lovgivning for barnehagene

Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet (FAD) viser til Kunnskapsdepartementets brev av 06.02.2012 om ovennevnte høring.

Barnehagesektoren har vokst sterkt de siste årene og er blitt en av landets viktigste velferdssektorer. I dag har nesten alle barn som starter på skolen gått i barnehage. Sektoren har om lag 85 000 ansatte som arbeider med ca. 270 000 barn. Den samlede omsetningen tilsvarer opp i mot 40 mrd. kroner årlig. Kommunen er lokal barnehagemyndighet, staten ved fylkesmannsembetene utgjør regional myndighet, mens Kunnskapsdepartementet (KD) er nasjonal myndighet.

Sammenliknet med andre store sektorer i norsk økonomi er etableringskostnadene i barnehagebransjen relativt lave. Videre er det i dag full eller tilnærmet full barnehagedekning i de fleste sentrale strøk av landet. En konsekvens av denne utviklingen er at kommunale og private barnehager i større grad enn tidligere er nødt til å rivalisere om barn som ønsker barnehageplass, og en viktig konkurranseparameter er kvaliteten på barnehagetjenesten som tilbys.

Barnehageloven gir de nasjonale føringene om hva et barnehagetilbud skal inneholde og har bestemmelser om barnehagens formål og innhold, barnas og foreldrenes medvirkning, godkjenning, personalet, tilsyn samt ansvars- og oppgavefordeling. Loven er i dag supplert med til sammen 13 forskrifter. Vi mener på lik linje med utvalget at KD bør redusere antallet forskrifter, og i stedet utarbeide én forskrift som supplerer en ny barnehagelov. FAD mener også at barnehageloven § 14 som medfører rett til godkjenning, men ikke en korresponderende rett til driftstilskudd, bør endres slik at samtlige godkjente private barnehager sikres rett til driftstilskudd. Omtrent halvparten av dagens barnehager er private, og det eksisterer et stort mangfold av eierformer. Slik vi ser det vil avslag på søknad om driftstilskudd kombinert med maksimalgrensene for foreldrebetaling, utgjøre en uoverstigelig virksomhetsbarriere for enhver godkjent ikke-kommunal barnehage.

Postadresse
Postboks 8004 Dep
N-0030 OSLO
postmottak@fad.dep.no

Kontoradresse
Akersg. 59

Telefon
22 24 90 90
Org. nr.
972 417 785

Administrasjonsavdelingen
Telefaks
22 24 27 14

Saksbehandler
Nancy Zheng Ma
22 24 48 51
akh@fad.dep.no

Erfaringer fra andre sektorer tilsier at økt konkurranse fremmer effektiv ressursbruk, lavere brukerbetalig samt bedre tjenestekvalitet. På den annen side er det ikke uvanlig at mer rivalisering også medfører press på arbeids- og lønnsvilkår. FAD vil i denne forbindelse peke på de nye forskriftsbestemmelser KD allerede har innført med sikte på å sikre at offentlige driftstilskudd skal komme barna til gode. Enhver privat aktør med unormalt lave lønnskostnader eller høy godtgjøring til eier og nærstående, står nå i fare for å få redusert fremtidige driftstilskudd. Vi mener med andre ord at det er lite sannsynlig at mer konkurranse i barnehagesektoren vil medføre et uønsket press på barnehageansattes arbeids- og lønnsvilkår.

Utvalget drøfter hensiktsmessigheten ved å etablere et statlig barnehagetilsyn. FAD har ved flere anledninger påpekt det problematiske ved kommunens mange og sammenblandede roller som godkjennings- og tilskuddsmyndighet samt eier av kommunale barnehager. Utvalget viser også til evalueringsrapporter som avdekker manglende tilsyn og kontroll i flere av landets kommuner. Ut fra ovennevnte mener FAD at det vil være hensiktsmessig at ansvaret for barnehagetilsyn legges til staten.

Med hilsen

Finn Jensen (e.f.)
avdelingsdirektør

Anne Kristine Hage
rådgiver